

Mihaela Hojnik

Posilstvo

1

Prvič jo je srečal v trgovini z zelenjavo, kjer je kupovala krompir. Z desnim bokom se je prislonila k pultu, prsti desnice so se krčevito oprijemali njegovega vogala, da so se členki pobelili od napora.

Levo nogo je imela rahlo privzdignjeno od tal.

"Da si jo spočije," je pomislil. Tako je delala tudi mama, ko sta hodila po mestu in ji je po dolgi hoji zdravo nogo zgrabil krč. Ženska je napolnila papirnato vrečko s krompirjem in jo podala prodajalki. Stopil je za njo, ko se je napotila navzgor po ulici in nato zavila na avtobusno postajo. Sedla je na klop in vrečki odložila na tla.

Zdaj jo je lahko gledal od strani. Bila je zasopla in na nosu so se ji nabrale kaplje potu.

Odpela si je svetlomodro jopo in si čez kolena naravnala krilo.

Segla je pod desno nogo in z vajeno kretnjo poravnala pregib proteze.

Kot otrok si je zmeraj želel, da bi začeli izdelovati proteze v naravnejši barvi.

Mamina je bila rdečkastorožnata, in kadar si je poleti obula tanjše nogavice, je bila hiba še očitnejša.

Ženska je na nogah nosila svetlorjave nogavice in bele ortopedske sandale. Obuvalo na protezi je bilo manj izrabljeno, brez nagubanega roba

na petah in razpokanega pregiba na vrhnjem delu. Pripeljal je njen avtobus. Tedaj se je v hipu odločil – pomešal se je med gručo ljudi in tudi sam vstopil. Sedla je, eno izmed vrečk si je položila v naročje, druga pa je ostala obešena na levici, da se ji je plastični ročaj zajedel v zapestje. Stal je nekaj korakov za njo in opazoval drobna potoka potu, ki sta ji drsela za ušesi, po vratu. Gledal je redke nakodrane lase, vlažne ob ovratniku. Koža na levem zapestju ji je nabreknila in rahlo pomodrela, na ovinkih in ob zaviranju je vrečka nerodno zabingljala in se zadevala v stegna potnika, ki je stal ob njej. Izstopila je v naselju blizu gozda. Nekaj novih, nizkih blokov, do polovice zgrajeni stolpnici, gradbišče, ki se je vse bolj zažiralo v gozd.

Hodila je počasi. Ustavila se je pred samopostrežnico.

Mislil je, da bo vstopila, pa si je premislila in kmalu zavila v blok, ki je stal v bližini.

Tam je stanovala, vedel je po tem, kako je že pred hišo segala po torbici, iskala ključ in vajeno odpirala vhodna vrata.

Obrnil se je in se odpravil nazaj na avtobusno postajo.

Lahko si je predstavljal, kako na hodniku spusti torbico na tla, stopi v sobo in se zlekne v naslonjač. Drgne si stegna, polaga dlan na koleno, sezuje čevelj in slači nogavico. Ko odpne protezo, je rob kože na štrclju rdeč in vnet. Po levi nogi odskaklja v kopalnico, podrži brisačo pod curkom vode, jo ožme in si jo ovije okrog štrclja.

Nato v sobi leže na divan in v olajšanju zapre oči.

2

Kadar je mama legla v dnevni sobi, izčrpana od hoje po mestu, in stegnila razbolelo nogo po divanu, ji je snel protezo in prinesel mokro brisačo iz kopalnice.

Spodvihala si je svilen o kombinežo pod križ in zaprla oči. Koža na njenem stegnu je bila mlečno bela, prosojna, preprežena z žilicami. Ko ji je ovil brisačo okrog kolena, ji je veke vedno spreletel rahel drget. Čez nekaj trenutkov, ko se mu je že zazdelo, da je zaspala, je naenkrat odprla oči in se zazrla vanj s kratkim pogledom, polnim nenadnega besa in nestrpnosti:

"V redu, v redu, zdaj pa le pojdi!"

Ta njena osornost ga je vedno znova sunila v želodec, pahnila nazaj, da je zadel v njeno protezo, ki je stala ob postelji, in jo prevrnil.

Šepavka si je nabavila psa, majhnega sivo-črnega mešanca. Držala ga je na kratko in na sprehodu se ni niti enkrat nagnila k njemu ali mu rekla ljubeznive besede. Trdo, skoraj grobo ga je povlekla za vrstico, če je ovohaval kakšen grm ali začel grebsti po travi. Na nogah je imela gumijaste škornje in s pohabljeno nogo je stopala še bolj togo kot v sandalih.

Ko je bil še otrok, je imel doma mladega volčjaka. Le tri dni. Pes je prinašal čevlje s hodnika, jih stresal v zobeh, renčal in se vzpenjal po njem z mehкими, širokimi tačkami. Ko pa je v divji igri po dnevni sobi prevrnil umetno nogo, je mati pobesnela.

Bila je tudi prepričana, da ji je nogo nekajkrat celo pomočil.

Volčjak je moral iz stanovanja, ne jok ne prošnje niso pomagali.

Mama ni marala psov:

"Psi zaničujejo nas, kriplje. Prezirajo nas, ker nismo dovolj hitri zanje. Kaj misliš, zakaj se je poscal na protezo? Zato, ker me prezira!" je rekla tretji dan, ko ga je moral vrniti prejšnjemu lastniku. Zdaj je bil njen glas mehkejši, kot da se mu opravičuje, kot da ga skuša tolažiti.

"Gospodična Karla, jutri lahko pridete po sadike," jo je z balkona s sosednjega bloka poklicala neka ženska, ko se je vračala iz službe domov. Karla, Karla, je ponovil pri sebi, ko je stal ob kolesu na drugi strani ceste. Delala je v kemični čistilnici zunaj mesta in zdaj je že poznal skoraj vse njene poti, čase prihodov in sprehodov, vse njene navade.

Njegova mati ni imela ustaljenih navad. Želel si je, da bi jih pridobila. Pomirjale bi ga.

Zdravnik ji je rekel, da bi bilo dobro, da teče njegov dan po ustaljenem urniku.

Za nervoznega, nemirnega dečka, ki ima epilepsijo, je dan z ustaljenim ritmom pravo zdravilo.

"Le kaj si ta bedak misli, kdo pa si lahko sploh še privošči mirno življenje brez pretresov?" je robantila po stopnicah, ko sta odhajala iz ambulante. Zvečer je pri njiju potrkala materina prijateljica Pavla. Nekaj sta si šepetali med vrati, potem je mati pograbila plašč in se obrnila k njemu:

"Pavli bom pomagala pri rezanju novih zaves. Umij se in se spravi v posteljo. Ne bom dolgo tam."

Namazal si je kruh z maslom in šipkovo marmelado in pil belo kavo. V pomivalnem koritu je še od večerje ležala neumita posoda, na mizi se je nabral kup napol prebranih časopisov. S Karlo so postali dnevi krajši, skoraj prekratki. Znal ji je slediti, ne da bi opazila. To ni bilo težko, saj se pri hoji nikoli ni ozirala, gledala je naravnost predse, na stran se je obračala počasi, z vsem telesom. Morda ima težave s hrbtenico?

Iz hiše je prihajala ob natanko določenem, vedno istem času. Zavlekel se je v njen življenjski ritem zunaj njenega doma in ga povzel. Prijal mu je. Ga pomirjal.

Le ob nedeljah ni vedel, kako poteka njen dan. Začelo se je že v soboto zvečer.

Kot da mu drsi čez glavo ovratnica in mu počasi zateza vrat. V nedeljo dopoldne se je vrvica nategnila, ovratnica se mu je zarezala v vratne žile, da skoraj ni prišel do sape.

Po pokopališču ga je že neslo postrani. Roke so se mu divje tresle, da je na grobu komaj vtaknil rože v vazo. Vedel je, da nima moči, da bi odlil smrdljivo, od gnilobe zeleno vodo in nalil svežo. Vedno, vsako nedeljo se je bal, da ga vrže prav tu, na materinem grobu. Kljub zdravilom, kljub temu, da je dihal globoko in mirno, kot so ga učili na vajah sproščanja. Grob, spomenik in vse naokrog je nervozno brnelo.

Če bo pogladil marmornato ploščo na belem pesku, če bo poskušal opleti travo med rožami, bo tako kot vsakič, kadar je napačno presodil materino razpoloženje.

Bojazljivo, na skrivaj je pogledoval k njej, čakal, kdaj se bosta njeni trdo stisnjeni ustnici vsaj malce razprli, mišice okrog očesnih koticov sprostile, obraz zgladil.

Včasih se je zmotil, slabo presodil, videl tisto, kar si je želel.

Ležala je na divanu, pa se je z licem dotaknil njenega čela. Tudi zdaj se lahko to zgodi. Proteza bo udarila v pokrov krste in ni lesa, ki bi lahko kljuboval tako siloviti brci. Zadela ga bo naravnost v čeljust, mu jo zdrobila, in ko se bo pognal v beg, bo vse do železnih vhodnih vrat votlo donelo pod zemljo, lava njenega besa ga bo zasledovala, udarila na plan in mu prežgala obuvalo.

Večerni sprehod je bil vedno najdaljši. S psom je zavila na potko, ki je vodila skoz gozd do njiv. Pričakal jo je ob jelšah na koncu gozda. Skočil je prednjo in bolj kot ona, se ga je prestrašil pes. Zabevskal je od presenečenja in strahu. Obstala je, vendar ni dvignila pogleda.

"Kot ovca, ki nekako sluti, da se ji bo to nekoč zgodilo," je skoraj jezno pomislil.

Zagnal se je vanjo s tako silo, da je spustila vrstico. Pes se mu je zakadil v noge, odbrcnil ga je, da je cvileč poplesaval okrog njiju. Zavlekel jo je s poti in čutil, kako v njem raste krasna sila, ki se mu poganja po vsem telesu in ga skorajda skeli za nohti, kot da hoče še naprej, skoz gozd, osmoditi debela dreves, njih krošnje ...

4

Podrl jo je na tla, pa ni niti zastokala. Spodvihal ji je dolgo krilo in segel po desni nogi s protezo. Ko je z nje vlekel nogavico, se je pod njegovimi nohti oglasila plastika.

Samo malo je zasopla, ko ji je dvignil nogo in pritisnil lice k njenemu hladnemu stegnu. Sunil je z ustnicami v meso, da ga je rob proteze oprasnil po bradi.

Pes je zdaj utihnil, sedel je in živčno strigel z ušesi. Hlačke so se ji zataknille na jermenju proteze, a se je uspel zriniti vanjo. Jeknila je in s široko odprtimi očmi zrla vanj.

"Kdo se zdaj koga boji, ha ?!" se je z nekakšno veselo srditostjo zaganjal vanjo.

"Kdo se zdaj ko – ga bo – ji?!" ji je skandiral v obraz.

"Me boš brcnila, mi boš razbila čeljust, me boš brcnila, mi boš razbila čeljust, me boš brcnila, mi boš razbila čeljust ..." ji je kričal v lase. Potem pa ga je nenadoma zvalo. Glavo mu je vrglo nazaj, noge stegnilo, stopala so začela grebsti v gozdno prst.

Zdrsil je na stran in glava mu je tolkla ob tla. Ženska se je dvignila in mu napol čepe pozorno zrla v obraz, v stisnjeni čeljusti, ki sta se čez nekaj časa razklenili, da se je iz ust pcedila pena. Tiho je poklicala psa in ga potegnila za vrstico.

